

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ХІМІЯ»
МОДУЛЬ 2. «ОРГАНІЧНА ХІМІЯ»**

підготовки бакалавра

*напряму 6.060101 «Будівництво»
(спец. «Водопостачання та водовідведення»)*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

ст. викл. Т. П. Нат

Обговорено та рекомендовано до видання Вченою радою ХНАМГ як тимчасово діюче до затвердження Президією Науково-методичної комісії з напряму підготовки 6.060101 «Будівництво» (спец. «Водопостачання та водовідведення»).

Протокол № 10 від «31» травня 2013 року.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Хімія. Модуль 2. Органічна хімія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.060101 «Будівництво» (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні поняття і закони хімії, будова і властивості речовин, їх перетворення, а також явища, що супроводять ці перетворення.

Міждисциплінарні зв'язки:

Аналітична хімія,

Хімія води,

Фізико-хімічні методи аналізу води

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

ЗМ 1.1. Алкани, алкени, алкіни, алкадієни.

ЗМ 1.2. Одноатомні і багатоатомні спирти. Альдегіди та кетони. Карбонові кислоти та їх похідні. Ліпіди. Мила. Масла.

ЗМ 1.3. Ароматичні вуглеводні та їх похідні.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою* викладання навчальної дисципліни є поглиблення, засвоєння фундаментальних знань в області хімії, які є основою для подальшого вивчення спеціальних дисциплін. Також мета курсу – допомогти студентам адаптуватися до умов навчання у вузі, познайомити їх з майбутньою спеціальністю, змістом

навчального плану, основними напрямками в розвитку систем водопостачання і водовідведення.

1.2. Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення дисципліни, є теоретична і практична підготовка студентів з питань:

- формування наукового світогляду і розвитку у ньому сучасних форм теоретичного мислення;

- засвоєння провідних ідей, понять і законів хімії, сформування загально-навчальних і спеціальних умінь і навичок для застосування хімічних законів і процесів;

- використання хімічних речовин і матеріалів у сучасній техніці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** години / **2,5** кредита ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Алкани, алкени, алкіни, алкадієни.

Тема 1. Алкани – насичені вуглеводні. Будова і номенклатура алканів. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання.

Тема 2. Алкени – етиленові вуглеводні. Будова і номенклатура алкенів. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання. Полімерні матеріали.

Тема 3. Алкіни – ацетиленові вуглеводні. Будова і номенклатура алкінів. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання. Алкадієни. Фізичні і хімічні властивості. Каучук. Гума.

Змістовий модуль 2. Одноатомні і багатоатомні спирти. Альдегіди та кетони. Карбонові кислоти та їх похідні.

Тема 4. Одноатомні і багатоатомні спирти. Будова і номенклатура спиртів. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання. Багатоатомні спирти. Етиленгліколь. Гліцерин.

Тема 5. Альдегіди та кетони. Будова і номенклатура альдегідів та кетонів. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання.

Тема 6. Карбонові кислоти. Будова і номенклатура карбонових одноосновних та багатоосновних кислот. Гомологічний ряд. Способи добування. Фізичні і хімічні властивості. Використання.

Тема 7. Похідні карбонових кислот. Складні естери, добування. Фізичні та хімічні властивості. Ліпіди, їх добування та властивості. Мила, їх добування та хімічні властивості. Масла.

Змістовий модуль 3. Ароматичні вуглеводні та їх похідні.

Тема 8. Ароматичні вуглеводні – арени. Бензол і його гомологи. Будова бензолу. Добування. Фізичні та хімічні властивості. Правила заміщення атомів водню в бензольному ядрі. Застосування бензолу. Похідні ароматичних вуглеводнів, добування, властивості, їх використання.

3. Рекомендована література

1. Артеменко А.И. Органическая химия. - М.: Высшая школа, 2002. – 208 с.
2. Зурабин С.Э. Основы органической химии: учебное пособие. – М.: Дрофа, 2006. – 556 с.
3. Потапов В.М. Органическая химия. – М.: Просвещение, 1983. – 367 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання – виконання завдань по методичним вказівкам для самостійної роботи з дисципліни «Органічна хімія», тести.

Навчальне видання

Програма
нормативної навчальної дисципліни

«Хімія»
Модуль 2. «Органічна хімія»

підготовки бакалавра

напряму 6.060101 «Будівництво»
(спец. «Водопостачання та водовідведення»)

Розробник: **НАТ Тетяна Павлівна**

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 70 а

Підп. до друку 26.06.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 2 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,1

Зам. № 9361

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rektorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.